

Số: 08/2025/QĐST-VDS

TP. Nam Định, ngày 11 tháng 4 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ NAM ĐỊNH, TỈNH NAM ĐỊNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Bùi Thị Nhung

Thư ký phiên họp: Ông Vũ Thái Sơn - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Nam Định, tỉnh Nam Định.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Nam Định tham gia phiên họp: Ông Phạm Bá Hiệp - Kiểm sát viên.

Ngày 11 tháng 4 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Nam Định, tỉnh Nam Định mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 01/2025/VDS-ST ngày 08-01-2025 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp số 08/2025/QĐST-VDS ngày 03-4-2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Lê Văn Đ, sinh năm 1952; căn cước công dân số: 036052005978; nơi cư trú: Số B đường Đ, phường T, thành phố N, tỉnh Nam Định.

- *Người bị yêu cầu:* Ông Lê Long D, sinh năm 1960; căn cước công dân số: 036060022320; nơi cư trú: Số A khu L, đường H, phường Q, thành phố N, tỉnh Nam Định.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông Lê Quốc H, sinh năm 1952; căn cước công dân số: 036052010310; nơi cư trú: Số B đường G, phường T, thành phố N, tỉnh Nam Định.

2. Bà Lê Thị D1, sinh năm 1956; căn cước công dân số: 036156001666; nơi cư trú: Số A đường T, phường T, thành phố N, tỉnh Nam Định.

3. Bà Lê Thị Q, sinh năm 1958; căn cước công dân số: 036158008367; nơi cư trú: Số C đường Đ, phường T, thành phố N, tỉnh Nam Định.

4. Ông Lê Văn L, sinh năm 1962; căn cước công dân số: 036062004658; nơi cư trú: Số I đường V, phường L, thành phố N, tỉnh Nam Định.

5. Bà Nguyễn Thị Tuyết M, sinh năm 1967; nơi cư trú: Căn hộ S, tòa nhà G (U39.1), lô đất F3-CH01, Vihomes S, phường T, quận N, thành phố Hà Nội.

6. Bà Nguyễn Thị Thanh H1, sinh năm 1971; nơi cư trú: Số I phố X, phường T, thành phố N, tỉnh Nam Định.

7. Ông Nguyễn Xuân K, sinh năm 1973; nơi cư trú: Số B đường Đ, phường T, thành phố N, tỉnh Nam Định.

8. Ông Nguyễn Xuân H2, sinh năm 1976; nơi cư trú: Số A đường L, phường L, thành phố N, tỉnh Nam Định.

Người đại diện theo ủy quyền của bà Nguyễn Thị Tuyết M, ông Nguyễn Xuân K, ông Nguyễn Xuân H2: Bà Nguyễn Thị Thanh H1, sinh năm 1971; nơi cư trú: Số nhà I phố X, phường T, thành phố N, tỉnh Nam Định (theo giấy ủy quyền ngày 18-01-2025, ngày 11-02-2025 và ngày 05-3-2025).

(Tại phiên họp: Ông Lê Văn Đ, bà Lê Thị Q, bà Nguyễn Thị Thanh H1, ông Lê Quốc H, bà Lê Thị D1, ông Lê Văn L có đơn xin vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

1. Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ghi ngày 06-01-2025, tại biên bản lấy lời khai và trong quá trình tham gia tố tụng, người yêu cầu là ông Lê Văn Đ trình bày:

Bố ông là cụ Lê Văn N, sinh năm 1920, chết năm 1997, mẹ ông là cụ Phạm Thị B, sinh năm 1922, chết năm 2009. Bố mẹ ông sinh được 07 người con gồm bà Lê Thị N1, sinh năm 1946, ông (Lê Văn Đ), sinh năm 1952, ông Lê Quốc H, sinh năm 1952, bà Lê Thị D1, sinh năm 1956, bà Lê Thị Q, sinh năm 1958, ông Lê Long D, sinh năm 1960 và ông Lê Văn L, sinh năm 1962. Trong số 07 người con của bố mẹ ông có bà Lê Thị N1 đã chết năm 2015. Chồng bà N1 là ông Nguyễn Xuân K1 đã chết, bà N1 và ông Khái S được 04 người con gồm Nguyễn Thị Tuyết M, sinh năm 1967, Nguyễn Thị Thanh H1, sinh năm 1971, Nguyễn Xuân K, sinh năm 1973 và Nguyễn Xuân H2, sinh năm 1976. Tiền sử gia đình họ hàng nội ngoại 03 đời nhà ông không có ai bị bệnh tâm thần.

Về quá trình phát bệnh và điều trị bệnh của ông Lê Long D: Ông Lê Long D từ khi sinh ra phát triển hoàn toàn bình thường, không có bệnh mãn tính nào, thỉnh thoảng ốm vặt, tính tình hiền lành không gây gổ, đánh chửi nhau với ai,

học rất giỏi, năm nào cũng là học sinh tiên tiến và thi đỗ cấp 3 trường P (nay là trường THPT T, tỉnh Nam Định). Khi đang học lớp 10, khoảng năm 1978 thì ông Lê Long D bị ngã đập đầu xuống đất, chảy máu đầu và gãy 02 răng cửa, gia đình đã đưa ông Lê Long D vào điều trị vết thương tại Bệnh viện đa khoa thành phố N. Sau khi xuất viện về nhà ông Lê Long D có những biểu hiện bất thường như thức đêm, hú, hét âm ỉ vào ban đêm, nói lảm nhảm, chửi bâng khuâng nhưng không nghe rõ chửi ai vì vậy gia đình đã đưa ông D vào khám tại Bệnh viện đa khoa tỉnh N, sau khi thăm khám Bệnh viện đa khoa tỉnh N đã chuyển ông D lên điều trị tại Bệnh viện Tâm thần tỉnh N. Gia đình cũng đã đưa ông D lên Bệnh viện T1 (nay là Bệnh viện T2) điều trị. Từ năm 1978 đến nay gia đình rất nhiều lần đưa ông D điều trị tại Bệnh viện Tâm thần tỉnh N, mỗi đợt điều trị từ 01 đến 02 tháng, hết hạn bảo hiểm Bệnh viện cho xuất viện về nhà một thời gian bệnh ông D tái phát gia đình lại cho ông Du nhập V. Hiện nay ông Lê Long D vẫn có những biểu hiện bất thường như thức đêm, hú, hét âm ỉ vào ban đêm, nói lảm nhảm, chửi bâng khuâng, thường xuyên đập phá đồ đạc, phá cửa chạy ra ngoài nên gia đình phải nhốt ông D ở trong nhà một mình, hàng ngày các anh chị em thay nhau mang cơm đến, dọn dẹp nhà cửa và tắm giặt cho ông D.

Năm 2009 mẹ ông chết, để làm chế độ hưởng tiền tuất cho ông Lê Long D nên gia đình đã đưa ông Lê Long D đi giám định. Tại biên bản giám định khả năng lao động số 48/GĐYK ngày 25-9-2009 của Hội đồng giám định y khoa tỉnh Nam Định đã kết luận: Ông Lê Long D được xác định tỷ lệ mất sức lao động là 81%.

Nay ông yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê Long D là người mất năng lực hành vi dân sự. Ông đề nghị Tòa án cử ông là người giám hộ cho ông Lê Long D.

2. Tại biên bản lấy lời khai ngày 13-01-2025 những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Lê Thị Q, ông Lê Quốc H, bà Lê Thị D1, ông Lê Văn L thống nhất với lời khai của ông Đ về hoàn cảnh gia đình, tình trạng sức khỏe, bệnh tật của ông Lê Long D. Nay ông Lê Văn Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê Long D là người mất năng lực hành vi dân sự bà Lê Thị Q, ông Lê Quốc H, bà Lê Thị D1, ông Lê Văn L cũng nhất trí và đề nghị Tòa án cử ông Lê Văn Đ là người giám hộ cho ông Lê Long D.

Tại biên bản lấy lời khai ngày 05-3-2025, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Nguyễn Thị Thanh H1 đồng thời là người đại diện theo ủy quyền của bà Nguyễn Thị Tuyết M, ông Nguyễn Xuân K, ông Nguyễn Xuân H2 trình bày: Bà nhất trí với lời khai của ông Lê Văn Đ về hoàn cảnh gia đình, tình trạng sức khỏe, bệnh tật của ông Lê Long D. Mẹ bà là bà Lê Thị N1 đã chết năm 2015, bố bà là ông Nguyễn Xuân K1, đã chết năm 2015, bà N1 và ông Khái S

được 04 người con gồm bà Nguyễn Thị Tuyết M, sinh năm 1967, bà (Nguyễn Thị Thanh H1), sinh năm 1971, ông Nguyễn Xuân K, sinh năm 1973 và ông Nguyễn Xuân H2, sinh năm 1976. Nay ông Lê Văn Đ yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Lê Long D là người mất năng lực hành vi dân sự bà hoàn toàn nhất trí và đề nghị Tòa án cử ông Lê Văn Đ là người giám hộ cho ông Lê Long D.

3. Tại biên bản thu thập tài liệu chứng cứ tại tổ dân phố số B phường Q: Từ những năm 2000 ông Lê Long D đã có những biểu hiện bất thường hú hét cả ngày đặc biệt vào ban đêm, nói lảm nhảm, chửi không rõ tiếng. Hiện nay ông D bị khóa nhốt trong nhà một mình, hàng ngày các anh chị em thay nhau mang cơm đến, dọn dẹp nhà cửa và tắm giặt cho ông D.

Tại biên bản thu thập tài liệu chứng cứ tại Trạm Y tế phường Q xác nhận: Ông Lê Long D được quản lý, điều trị bệnh tâm thần phân liệt tại Trạm Y tế phường từ năm 2006, trong quá trình điều trị ông D có những biểu hiện nói lảm nhảm, cáu gắt vô cớ, không nhận thức được. Từ năm 2006 đến nay hàng tháng gia đình ông D đều đến Trạm Y tế phường để lấy thuốc điều trị cho ông D.

Tòa án nhân dân thành phố Nam Định đã tiến hành trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với ông Lê Long D. Tại bản kết luận số 92/KLGĐ ngày 31-3-2025 của V2 kết luận: Tại thời điểm giám định ông Lê Long D bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng, bệnh ở giai đoạn sa sút tâm thần. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Ông Lê Long D bị mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

4. Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Nam Định tham gia phiên họp có quan điểm: Đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Nam Định căn cứ vào Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự 2015; Điều 22, Điều 47, Điều 49, Điều 53 và Điều 54 của Bộ luật Dân sự 2015, chấp nhận yêu cầu của ông Lê Văn Đ tuyên bố ông Lê Long D là người mất năng lực hành vi dân sự; cử ông Lê Văn Đ làm người giám hộ cho ông Lê Long D.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Nam Định nhận định:

[1]. Về thủ tục tố tụng: Người yêu cầu là ông Lê Văn Đ và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Lê Quốc H, bà Lê Thị D1, ông Lê Văn L, bà Lê Thị Q, bà Nguyễn Thị Thanh H1 có đơn xin vắng mặt nên phiên họp vẫn được tiến hành theo quy định tại khoản 2, khoản 3 Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015.

[2]. Về yêu cầu tuyên bố ông Lê Long D là người mất năng lực hành vi dân sự: Ông Lê Long D có những biểu hiện bất thường như thức đêm, hú, hét vào ban đêm, nói lảm nhảm, chửi bâng khuâng, thường xuyên đập phá đồ đạc, phá cửa chạy ra ngoài nên gia đình phải nhốt ông D ở trong nhà một mình, hàng ngày các anh chị em thay nhau mang cơm đến và tắm giặt cho ông D. Gia đình đã đưa ông D đi khám và điều trị tại bệnh viện, uống thuốc thường xuyên nhưng tình hình bệnh của ông D không có tiến triển gì. Tòa án nhân dân thành phố Nam Định đã trưng cầu giám định pháp y tâm thần đối với ông Lê Long D tại V2. Kết quả cho thấy, ông Lê Long D bị bệnh tâm thần phân liệt thể di chứng, bệnh ở giai đoạn sa sút tâm thần. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Ông Lê Long D bị mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Do đó căn cứ quy định tại Điều 22 của Bộ luật Dân sự năm 2015, Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Lê Văn Đ tuyên bố ông Lê Long D là người mất năng lực hành vi dân sự.

Về người giám hộ cho ông Lê Long D: Bố mẹ của ông Lê Long D là cụ Lê Văn N và cụ Phạm Thị B đều đã chết, ông Lê Long D không có vợ con. Ông Lê Long D có 06 anh, chị, em ruột là ông Lê Văn Đ, bà Lê Thị Q, ông Lê Quốc H, bà Lê Thị D1, ông Lê V1, bà Lê Thị N1 (đã chết). Ông Lê Văn Đ là anh ruột của ông Lê Long D đề nghị được làm người giám hộ cho ông Lê Long D. Bà Lê Thị Q, ông Lê Quốc H, bà Lê Thị D1, ông Lê Văn L và các con của bà Lê Thị N1 đều đồng ý cử ông Lê Văn Đ làm người giám hộ cho ông Lê Long D. Ông Lê Văn Đ có đủ các điều kiện làm người giám hộ. Do đó Tòa án căn cứ quy định tại Điều 49, Điều 53, Điều 54 của Bộ luật Dân sự năm 2015 cử ông Lê Văn Đ là người giám hộ cho ông Lê Long D.

[3]. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Lê Văn Đ là người cao tuổi nên được miễn toàn bộ.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào các Điều 22, điểm c khoản 1 Điều 47, Điều 49, Điều 51, Điều 53, Điều 54, Điều 57, Điều 58, Điều 59 của Bộ luật Dân sự 2015;

Căn cứ vào Điều 149, khoản 2, khoản 3 Điều 367, Điều 376, Điều 377, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự 2015;

Căn cứ vào Điều 12, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

Căn cứ Điều 2 Luật Người cao tuổi;

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Lê Văn Đ:

Tuyên bố ông Lê Long D, sinh năm 1960; căn cước công dân số: 036060022320; nơi cư trú: Số A khu L, đường H, phường Q, thành phố N, tỉnh Nam Định là người mất năng lực hành vi dân sự.

Cử ông Lê Văn Đ, sinh năm 1952; căn cước công dân số: 036052005978; nơi cư trú: Số B đường Đ, phường T, thành phố N, tỉnh Nam Định làm người giám hộ cho ông Lê Long D trong các giao dịch dân sự.

Ông Lê Văn Đ có đầy đủ các quyền và nghĩa vụ của người làm giám hộ đối với ông Lê Long D theo quy định của pháp luật.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Lê Văn Đ được miễn toàn bộ.

3. Quyền kháng cáo: Ông Lê Văn Đ, bà Lê Thị Q, bà Nguyễn Thị Thanh H1, bà Nguyễn Thị Tuyết M, ông Nguyễn Xuân K, ông Nguyễn Xuân H2, ông Lê Quốc H, bà Lê Thị D1, ông Lê Văn L, được quyền làm đơn kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày tổng đạt hợp lệ Quyết định theo quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Nơi nhận:

- Các đương sự;
- TAND tỉnh Nam Định;
- VKSND TP. Nam Định;
- Chi cục THADS TP. Nam Định;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Bùi Thị Nhung